

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) POLITICAL SCIENCE
EXAMINATION: MAY - 2016
FIRST SEMESTER

Subject: Indian Government and Politics -I (PCCB - 111/PCBCS-111)

Date: 26/05/2016

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

Q. 1. Answer the following the multiple choice questions. (05)

- 1) Indian Federalism has been described as -----.
a) Absolute federalism b) Comparative federalism
c) Quasi- federalism d) Unitary federal State.
- 2) The Constitution of Jammu and Kashmir came into force -----.
a) 26th January 1951 b) 26th January 1957
c) 26th January 1949 d) 26th January 1950
- 3) Under the Constitution of India ‘Right to Property’ is -----.
a) Constitutional Right b) Business rights
c) Fundamental Right d) Human Right
- 4) Who is the head of Union Executive in India?
a) Prime Minister b) Cabinet
c)) President d) Parliament
- 5) Principle of Provincial Autonomy was introduced in India by -----.
a) Queen's Proclamation of 1858 b) Indian Council Act - 1909
c) Government of India Act - 191 d) Government of India Act – 1935

Q. 2. Answer of the following questions in short. (Any three) (15)

- 1) Explain the features of Indian Federal structure.
- 2) Write a note on 42th and 44th Amendments.
- 3) Write any five functions of Indian President
- 4) Explain the importance of the position of Primeminister of India
- 5) Give the objectives of Directive Principals of State Policy.

Q. 3. Answer the following questions. (Any Two) (30)

- 1) Explain in short, features of the Indian Preamble.
- 2) Discuss : Quasi federal structure of Indian Federalism.
- 3) Discuss Right against Exploitation in Indian Constitution

Q. 4) Write Short notes (Any one) (10)

- 1) Decline of Legislature.
- 2) Article 368 of the constitution

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

प्र. १. खालील रिकाम्या जागा भरा.

(04)

- १) भारतीय संघराज्याला असे संबोधले जाते.
अ) संपूर्ण संघराज्य
ब) तुलनात्मक संघराज्य
क) अभाषी संघराज्य
ड) एकात्म संघराज्य
- २) जम्मू-काश्मीरची राज्यघटना रोजी अस्तित्वात आली.
अ) २६ जानेवारी १९५१
ब) २६ जानेवारी १९५७
क) २६ जानेवारी १९४९
ड) २६ जानेवारी १९५०
- ३) भारतीय राज्यघटनेनुसार संपत्तीचा अधिकार हा आहे.
अ) घटनात्मक अधिकार
ब) व्यवसाय स्वातंत्र्याचा अधिकार
क) मूलभूत अधिकार
ड) मानवी अधिकार
- ४) भारताचा कार्यकारी मंडळाचा प्रमुख आहे.
अ) पंतप्रधान
ब) मंत्रीमंडळ-कॅबिनेट
क) राष्ट्रपती
ड) संसद
- ५) कायद्याने भारतात प्रांतीय स्वातंत्र्याचा अंतर्भाव केला गेला.
अ) राणीचा जाहिरनामा १८५८
ब) भारतीय संसद कायदा १९०९
क) भारत सरकार कायदा १९१९
ड) भारत सरकार कायदा १९३५

प्र. २. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

(१५)

- १) भारतीय संघराज्य व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- २) ४२ व ४४ व्या घटना दुरुस्तीवर टिपण लिहा.
- ३) भारतीय संसदेची कोणतीही पाच कामे सांगा.
- ४) भारताच्या पंतप्रधानाचे पद आणि त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ५) राज्याच्या मार्गदर्शक तत्वांचा उद्देश स्पष्ट करा.

प्र. ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

(३०)

- १) भारतीय राज्यघटनेच्या उद्देश पत्रिकेची थोडक्यात वैशिष्ट्ये सांगा.
- २) भारतीय संघराज्याच्या अभाषी स्वरूपाची चर्चा करा.
- ३) भारतीय राज्यघटनेतील 'पिळवणूकीचा आणि शोषणाचा अधिकार' याची चर्चा करा.

प्र. ४. खालीलपैकी कोणताही एकावर टिप लिहा.

(१०)

- १) कायदे मंत्रिमंडळाचा ज्हास.
- २) राज्यघटनेचे कलम ३६८.